

Człowiek stworzony do szczęścia

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- ukazanie teologicznego i literackiego sensu opisu stworzenia świata z Rdz 2, 4b–10.15–25;
- przypomnienie nauki Bożej o szczególnej godności człowieka i jego wyjątkowym powołaniu do wiecznego szczęścia.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- omawia własnymi słowami opis stworzenia człowieka z Rdz 2, 4b–10.15–25 i podaje różnice w obu opisach;
- wskazuje w opisie stworzenia z Rdz 2, 4b–10.15–25 na elementy odpowiadające cieleśnie-duchowej naturze człowieka;
- wyjaśnia, iż istota szczęścia człowieka tkwi w przestrzeganiu Bożych poleceń i przyjaźni ze Stwórcą;
- rozumie konieczność wzajemnego szacunku w kontaktach między przedstawicielami obu płci, jako zamierzone przez Boga uzupełnianie się i pomoc.

Pojęcia, postaci:

tradycja jahwistyczna.

Wartości:

szczęście człowieka, szczególna godność człowieka, równość mężczyzny i kobiety.

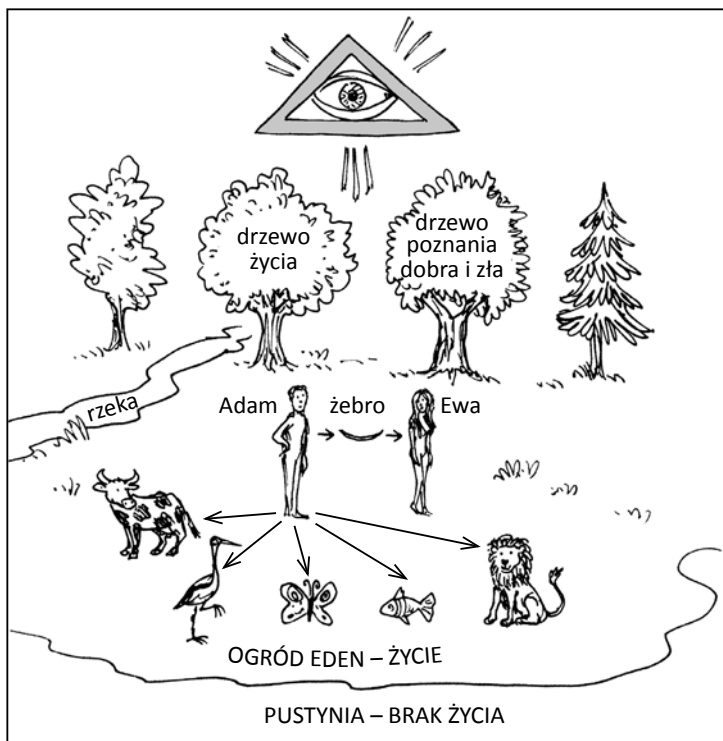

proponycja realizacji

1. Powtórzenie wiadomości z poprzedniej lekcji dotyczących opisu stworzenia świata i troski człowieka o świat stworzony (na podstawie Księgi Rodzaju).
2. Nauczyciel, wprowadzając w temat, stwierdza, iż znane z poprzednich lekcji przesłanie płynie z siedmiodniowego opisu stworzenia świata, podobnie jak obowiązki człowieka względem świata stworzonego. W podobny sposób na-

leży odczytywać drugi opis stworzenia świata, który chronologicznie został wcześniej spisany niż pierwszy.

3. Uczniowie odczytują Rdz 2, 4b–10, 15–25 z podręcznika.
4. Nauczyciel pyta uczniów, jakie widzą różnice między pierwszym a drugim opisem stworzenia – wypowiedzi uczniów są pisane na tablicy. W podsumowaniu nauczyciel podkreśla że w tym opisie jest inna kolejność stwarzania człowieka i świata. Opis z Rdz 2 również nie jest to opisem historycznym, tylko sposobem przedstawienia pewnej prawdy o Bogu, o świecie i człowieku.
5. Uczniowie zapisują notatkę do zeszytu:
Bóg w drugim opisie stworzenia świata jest przedstawiony jako Stwórca wszystkiego, co żyje. Środowiskiem naturalnym dla życia człowieka jest biblijny Eden – ogród. Bóg ulepił człowieka z gliny, którą łatwo formować i nadawać różne kształty i tchnął w niego tchnienie własnego życia. Oznacza to, że w człowieku są dwie rzeczywistości: naturalna (fizyczna i duchowa). Drzewo poznania dobra i zła zakłada, że od samego początku obowiązują jakieś zasady życia, a człowiek ma przestrzegać obowiązującego prawa i zakazów.
6. Nauczyciel rozdaje kartki uczniom i prosi, aby napisali, co samotnemu człowiekowi jest potrzebne do szczęścia. Po zebraniu kartek odczytuje odpowiedzi.
7. **Krótką analiza fragmentu biblijnego: Wpierw w raju mężczyzna był sam.** W jaki sposób próbował zaradzić swej samotności? Jakie imiona nadał człowiek stworzeniom? Jaka jest do nich relacja człowieka? Czy to dało szczęście? Jak Bóg zaradził samotności człowieka?
8. Nauczyciel w podsumowaniu podkreśla, że w starożytności nadanie imienia oznaczało panowanie nad kimś i wyznaczenie zadań życiowych, określało sposób bytowania. Nazwa istota żywa oznacza, że człowiek widzi w zwierzętach tchnienie życia Bożego, ale jest to inny sposób bytowania. W ten sposób zostaje podkreślona odrębność gatunkowa i bytowa między zwierzęciem a człowiekiem. Zwierzęta nie są w stanie dać człowiekowi pełni szczęścia i radości. Jako ciekawostkę warto przytoczyć refleksję jednego z autorów Talmudu, zamieszczoną w materiałach do wykorzystania.
9. Nauczyciel pyta uczniów, w jaki sposób w drugim opisie zostaje stworzona kobieta i wykonuje rysunek na tablicy. Uczniowie przerysowują go do zeszytu.

Rysujemy zwierzęta, potem Adama, na końcu Ewę. Po narysowaniu Adama można podpisać zwierzęta: krowa, bocian...

10. Burza mózgów: Czego dowiedzieliśmy się z drugiego opisu stworzenia świata?

Uczniowie zapisują w zeszytach wnioski:

- Bóg Stwórca jest dawcą życia;
- W człowieku są dwie rzeczywistości cielesna i duchowa;
- Od początku istnienia świata jest ład i porządek i obowiązuje prawo (przykazania);
- Człowiek ma panować nad zwierzętami. Zwierzęta są stworzone przez Boga, by służyły człowiekowi;
- Istnieje odrębność gatunkowa i bytowa między człowiekiem a zwierzętami; Życie i powstanie człowieka jest tajemnicą (Bóg zesłał sen na Adama);
- Kobieta i mężczyzna są sobie równi, mają to samo ciało i tchnienie życia;
- Bóg stworzył ludzi jako niewinnych, nie odczuwają wstydu;

- *Kobieta i mężczyzna tworzą wspólnotę osób i są dla siebie pomocą, i to jest źródło radości i szczęścia.*

inna propozycja pracy na lekcji

Nauczyciel na początku lekcji przytacza ze słownika definicję szczęścia i krótko omawia ją z uczniami. Następnie uczniowie w grupach lub wspólnie poszukują odpowiedzi na pytanie: Co na temat szczęścia mówią filozofowie, utwory literackie i filmy? Wiedzę uczniów można ująć w tabeli:

Co na temat szczęścia mówią:		
filozofowie	utwory literackie	filmy

Modlitwa: o znalezienie szczęścia. *Boże, przenikasz mnie i znasz. Stworzyłeś mnie dla szczęścia – pomóż mi je znaleźć. Ukaż mi moją drogę życia. Spraw, abym wybrał to, coś Ty dla mnie zamierzył. Amen.*

praca domowa

Polecenie z podręcznika.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – wdzięczność za dar stworzonego świata w literaturze, godność kobiety w literaturze;
- ✓ historia – miejsce kobiety w społeczeństwach starożytnych;
- ✓ wychowanie do życia w rodzinie – równość mężczyzny i kobiety, różnica ról w rodzinie, znaczenie sakramentu małżeństwa w życiu chrześcijan;
- ✓ wiedza o społeczeństwie – wychowanie do aktywnego udziału w życiu gospodarczym: odpowiedzialność człowieka za powierzony mu świat;
- ✓ biologia – teoria ewolucji;
- ✓ godziny do dyspozycji wychowawcy – zasady savoir-vivre'u w kontaktach między mężczyznami a kobietami.

materiały do wykorzystania

Starożytny komentarz do *Pięcioksięgu*, pisany przez rabinów żydowskich, nosi nazwę *Talmudu*. Jeden z autorów tego dzieła zastanawia się, dlaczego Bóg stworzył kobietę z żebra mężczyzny, a nie z żadnej innej części jego ciała. I stwierdza, że Bóg nie stworzył kobiety z głowy mężczyzny, aby mu rozkazywała, ani z jego nóg, aby była jego niewolnicą. Stworzył ją z jego boku, aby była bliska jego sercu. Oczywiście, to stwierdzenie nie jest prawdą biblijną, ale pięknym komentarzem pokazującym bliskość mężczyzny i kobiety.